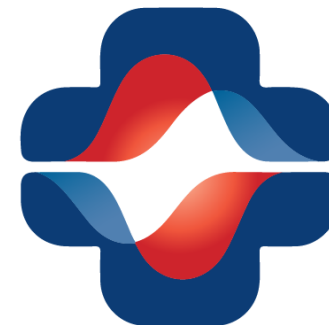

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020

REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Zdravstvena njega u zajednici

2. Osnovne ljudske potrebe-pomoć u zbrinjavanju bolesnika

2.5. Pomoć pri odmoru i spavanju

2.6. Pomoć pri održavanju odijevanju

2.7. Pomoć pri održavanju normalne tjelesne temperature

Kristina Vokić

Dora Kuharić

Škola za medicinske sestre Mlinarska

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

2. Osnovne ljudske potrebe – pomoć u zbrinjavanju bolesnika

- 1. Pomoć bolesniku pri disanju** - Uklanjanje sekreta iz dišnih puteva
- Primjena terapije kisikom u kući
- 2. Pomoć bolesniku pri uzimanju hrane i tekućine**
- Hranjenje nazogastričnom sondom
- 3. Pomoć bolesniku pri eliminaciji otpadnih tvari**
- Zdravstvena njega bolesnika s trajnim urinarnim kateterom
- Zdravstvena njega bolesnika sa stomom
- 4. Pomoć bolesniku pri kretanju i zauzimanju odgovarajućeg položaja**
- Dekubitus
- Kontrakture
- Sprečavanje komplikacija smanjene pokretljivosti
- 5. Pomoć bolesniku pri odmoru i spavanju**
- 6. Pomoć bolesniku pri odijevanju**
- 7. Pomoć bolesniku pri održavanju normalne tjelesne temperature**
- 8. Pomoć bolesniku pri održavanju osobne higijene**
- Zbrinjavanje kroničnih rana i primjena suvremenih obloga za rane
- 9. Izbjegavanje štetnih utjecaja okoline** - Prevencija nezgoda
- 10. Pomoć pri komunikaciji s drugim ljudima**
- Komunikacija s osobom oboljelom od demencije
- 11. Pomoć pri zadovoljavanju vjerskih potreba**
- 12. Pomoć bolesniku pri obavljanju svrsishodnog rada**
- 13. Pomoć bolesniku pri rekreaciji**
- 14. Pomoć bolesniku pri učenju**

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

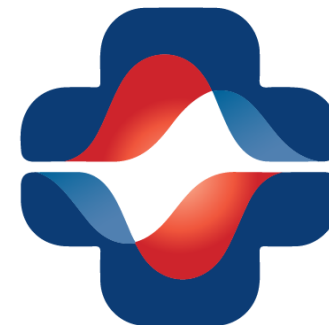
2.5. Pomoć pri odmoru i spavanju

2.6. Pomoć pri održavanju odijevanju

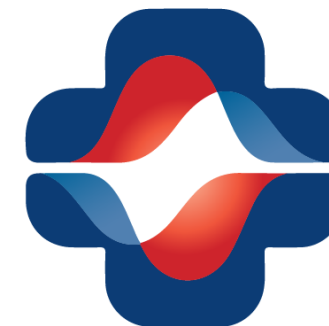
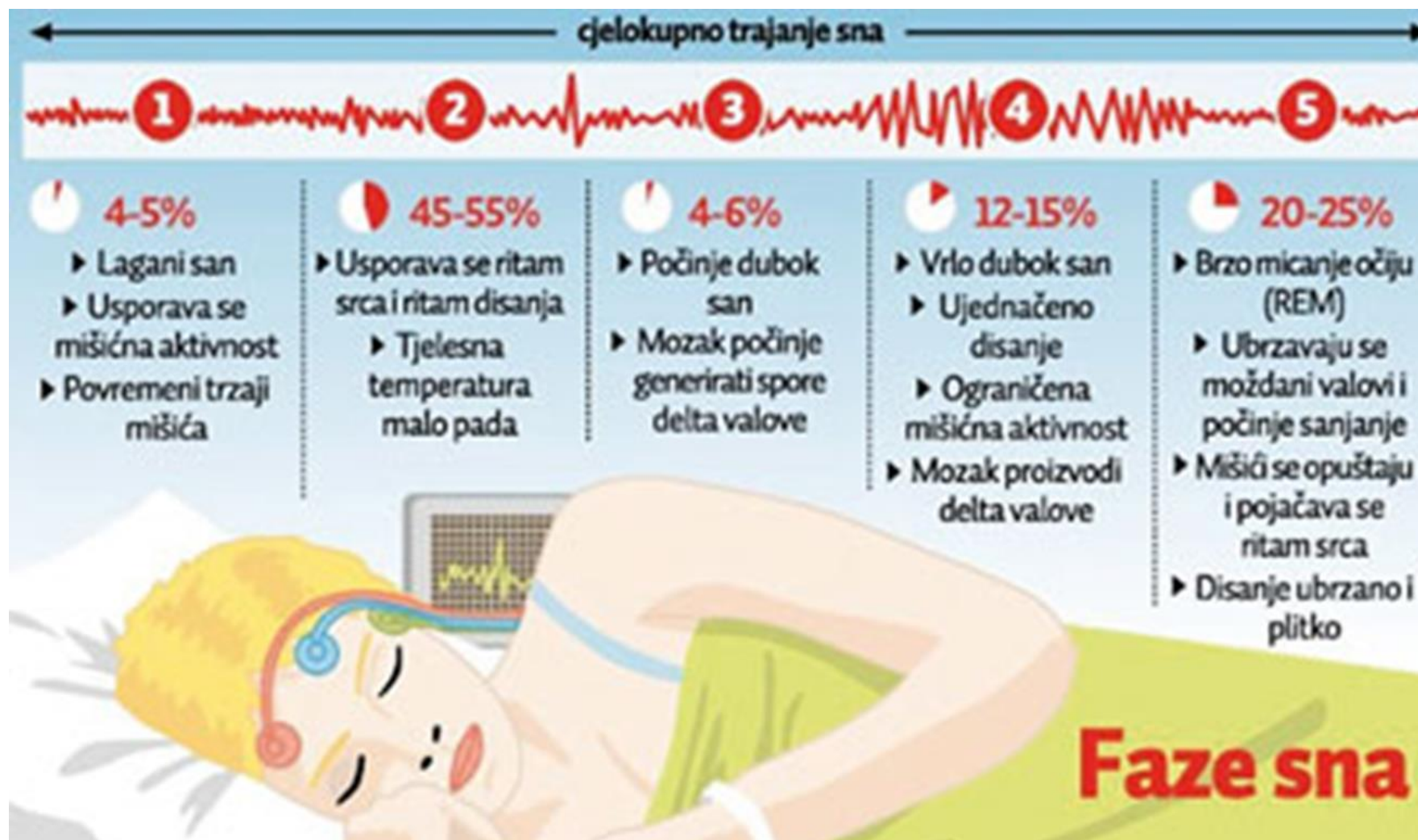
2.7. Pomoć pri održavanju normalne tjelesne temperature

ISHODI

- Navesti moguće uzroke nesanice
- Objasniti važnost dnevnika spavanja
- Argumentirati potrebe pridržavanja preporuka higijene spavanja
- Objasniti važnost pravilnog odijevanja
- Objasniti intervencije koje se provode kod bolesnika s povišenom tjelesnom temperaturom

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

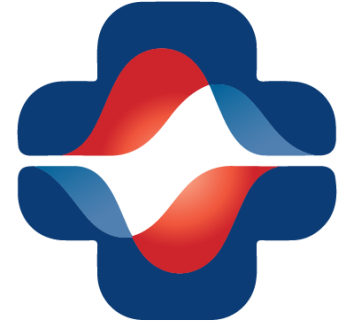
Poremećaji sna i spavanja

- Nesanica
- Poremećaji spavanja povezani sa smetnjama disanja
- Hipersomnija
- Parasomnije
- Poremećaji spavanja udruženi s poremećajima pokreta
- Poremećaji cirkadijalnog ritma
- Ostali poremećaji spavanja

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Čimbenici koji utječu na san

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

UNUTARNJI: određene bolesti (anksioznost, depresija)
primjena lijekova (npr. diuretici)
kronična bol
starija životna dob

VANJSKI: prekomjerna količina unosa kofeina
uporaba alkohola
stres
buka
tjelovježba prije spavanja

BEARS- kratki upitnik o spavanju

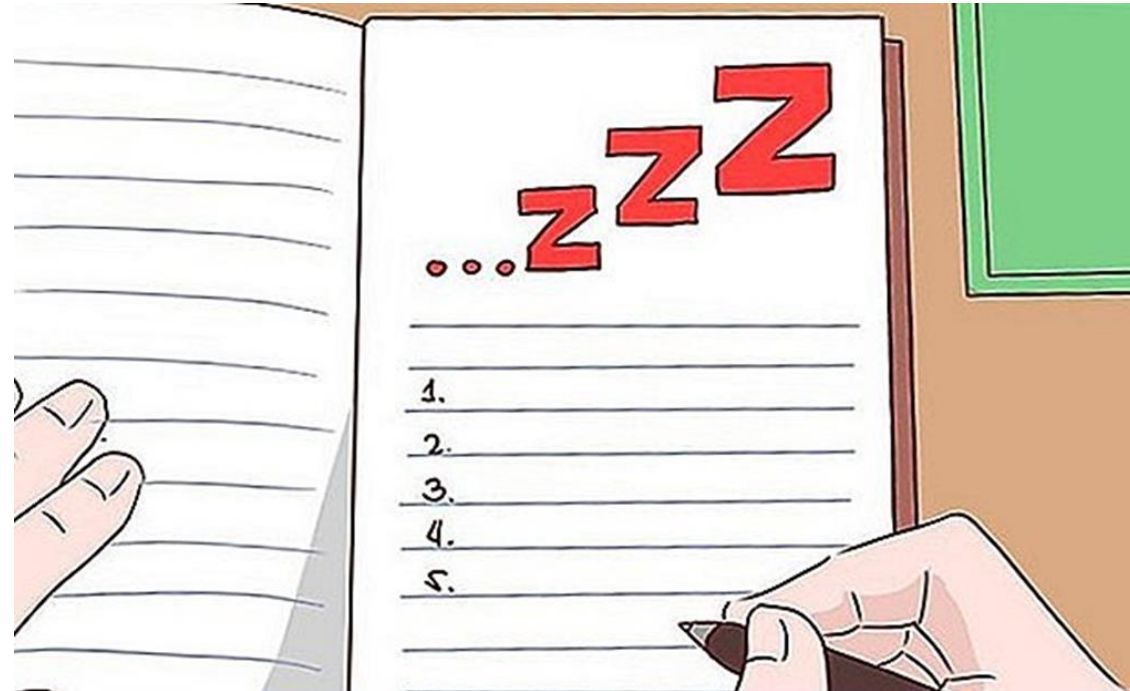
- **B**edtime – vrijeme lijeganja
- **E**xcessive daytime sleepiness – prekomjerna dnevna pospanost
- **A**wakenings – buđenja tijekom noći, ranojutarnja buđenja
- **R**egularity – pravilnost i trajanje spavanja
- **S**norning – hrkanje

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

DNEVNIK SPAVANJA

- Uvid u oblike ponašanja spavanja
- Pomaže liječniku za usmjeravanje liječenja

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

HIGIJENA SPAVANJA

Kofein – izbjegavanje 4- 6h prije spavanja

Nikotin – izbjegavanje 4-6h prije spavanja

Alkohol – izbjegavanje 5- 6h prije spavanja

Tjelovježba – izbjegavanje 5-6h prije spavanja

Stres – potrebno je kontrolirati stres

Buka i okoliš – umanjeње buke i okolišnih čimbenika

Ritam spavanja – pridržavati se redovitog obrasca spavanja

Dnevne aktivnosti – izbjegavanje spavanja preko dana

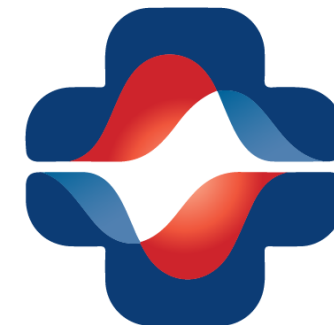
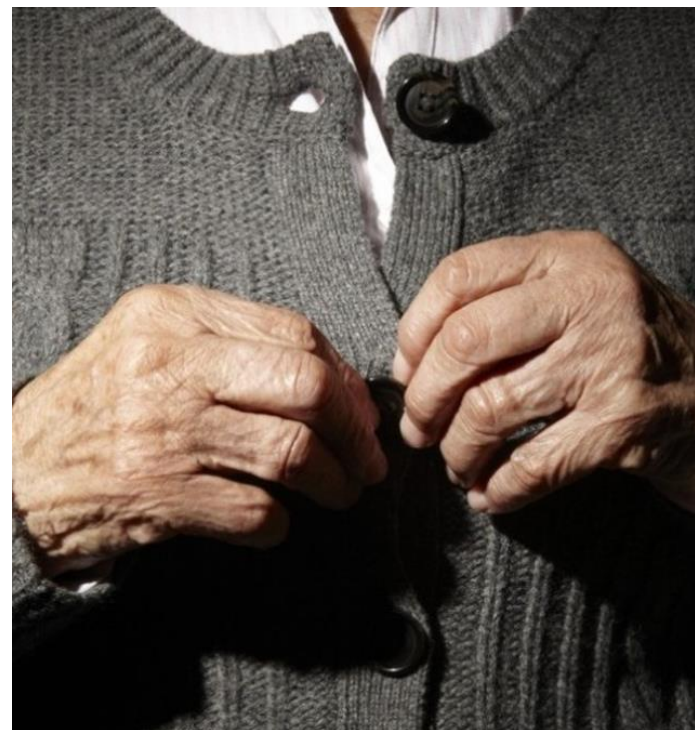

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PRAVILNO ODIJEVANJE

- Uredna, čista odjeća od prirodnih materijala
- Obuća: odgovarajuće veličine, udobna, neklizajuća, primjerena peta
- Preko dana „dnevna odjeća”, pidžama za spavanje
- Osigurati dovoljno vremena
- Dobro osvijetljena prostorija, suhi pod
- Ako je postupak bolan, 30min prije primijeniti analgetik
- Staviti odjeću nadohvat ruke po redoslijedu oblačenja
- Koristiti prikladna pomagala (drukeri, žlica za cipele, čičak...)

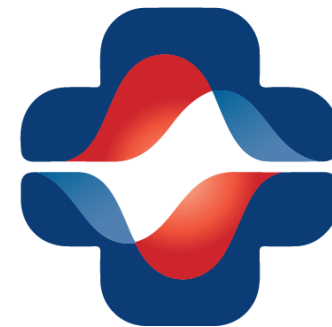
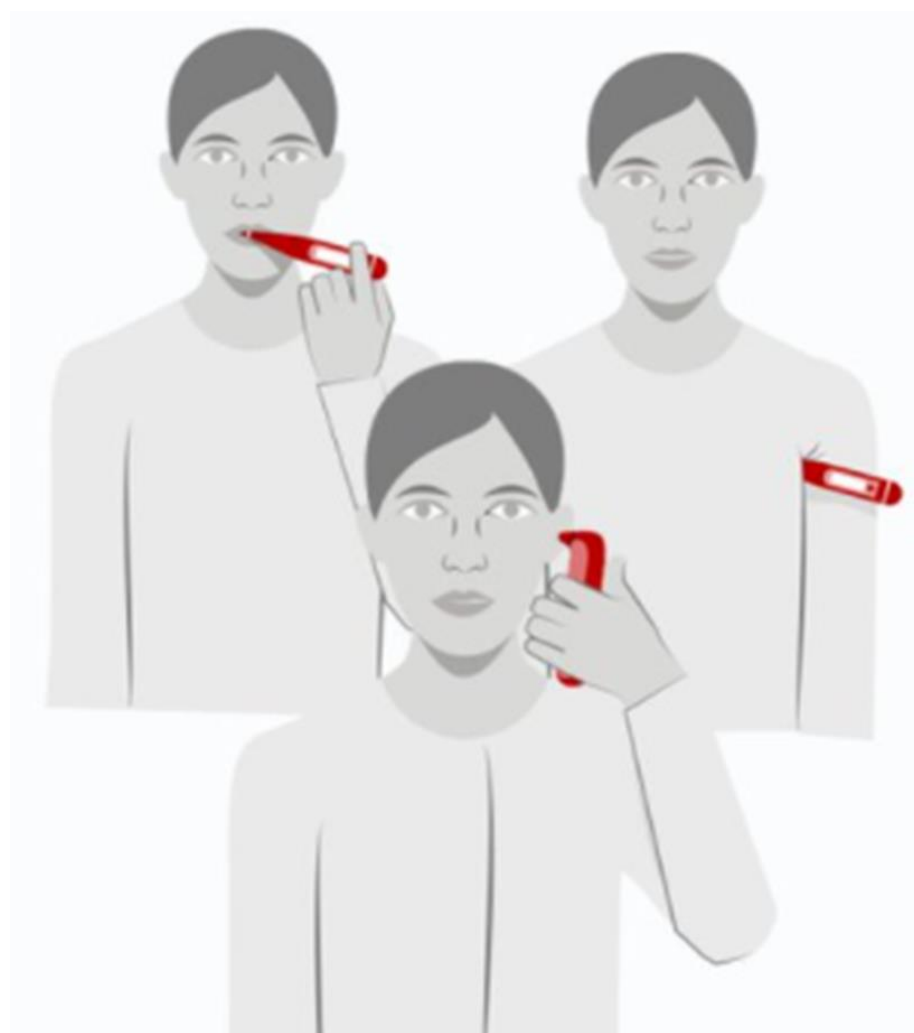

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Mjerenje temperature

- Oralno
- Aksilarno
- rektalno
- Membrana timpani

**Normalna temperatura:
36°C do 37,5°C**

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Intervencije kod povišene temperature

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Odabrati najbolju metodu mjerenja, pratiti promjene stanja, mjeriti vitalne funkcije
- Primijeniti antipiretike (lijekove za snižavanje tjelesne temperature)
- Primijeniti fizikalne metode snižavanja temperature (obloge, skidanje, kupanje u mlakoj vodi, polijevanje)
- Mjeriti temperaturu sat vremena nakon primijenjene intervencije.
- hidrirati (2500mL tijekom 24h, ako ne postoji ograničenje)
- Smanjiti aktivnosti koje povećavaju tjelesnu temperaturu
- Maknuti bolesnika s izravne Sunčeve svjetlosti.
- Kod bolesnika koji se pojačano znoji češće mijenjati položaj i posteljinu
- Utopliti bolesnika u slučaju zimice i tresavice.

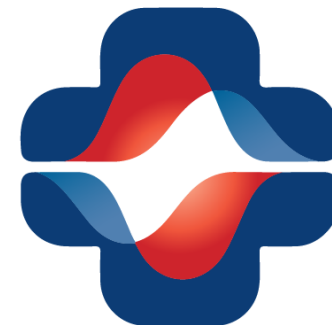

PONAVLJANJE

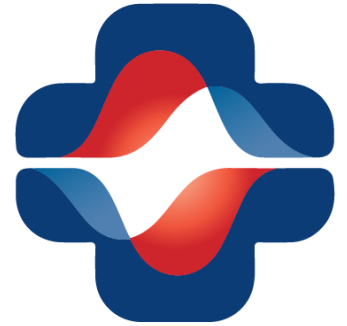
1. Navedite moguće uzroke nesanice.
2. Objasnite kako se može procijeniti potreba za snom.
3. Objasnite važnost dnevnika spavanja.
4. Argumentirajte potrebe pridržavanja preporuka higijene spavanja
5. Objasnite važnost pravilnog odijevanja.
6. Objasnite intervencije koje se provode kod bolesnika s povišenom tjelesnom temperaturom.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Literatura

- Kuharić D, Vokić K. Priručnik za program obrazovanja odraslih Zdravstvena njega u zajednici, Zagreb 2022
- <https://korak.com.hr/vaznost-spavanja/>
- <http://ordinacija-zeljkaroje.com/service/medicina-spavanja/>
- <https://hr.observatoriodepaliativos.org/G-hnen-und-Einschlafen-w-hrend-des-Tages-vermeiden-5558>
- <https://alzlive.com/elder-care/routines/tips-for-helping-a-person-with-dementia-to-dress/>
- <https://twitter.com/bbcworld/status/1270681299871772673>
- <https://www.nytimes.com/2021/01/11/well/live/fever-benefits.html>

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska